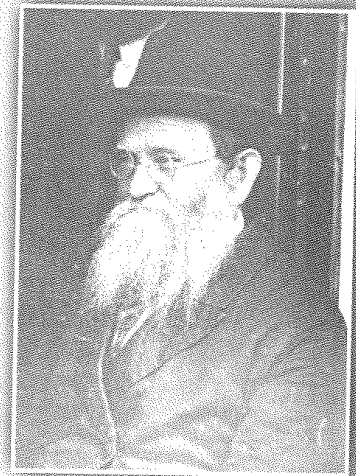

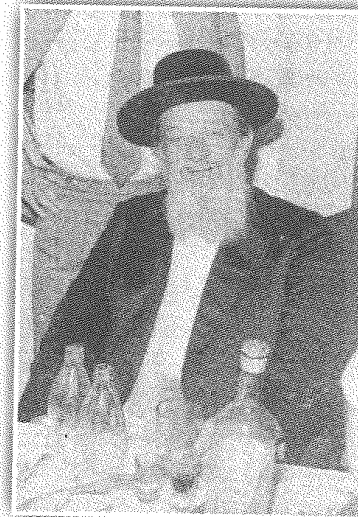

חתנו רבי יעקב שמשון שפירא
בעל בתו הרבנית מרגלא

זכה סבנו הגדול והשאר אחריו את
זרעו המבורך, בנים, בנות, חתנים ונכדים
כולם יראים ושלמים ומהם מגדולי וראשי
הדור המפורסמים:

בנו הגאון רבי אברהם צבי שור, ראב"ד
בירושלים בביהמ"ד למקהלות החסידים.
בנו רבי אפרים זלמן לייב שור. שניספה
עם משפחתו בשואה.

בתו הצדקנית מרת מרגלא, בזיווג
ראשון היתה אשת רבי מרדכי הלפרין
שנפטר בצעירותו. בזיווג שני היתה אשת
הרה"ח רבי יעקב שמשון שפירא מגזע
הקודש קוריץ ושפטיווקא, אם הגאון
המפורסם רבי מאיר שפירא מלובלין
והרה"צ רבי אברהם שפירא מטלוסט.

רבי אברהם שפירא מטלוסט

הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין מיסד "שיבת
חכמי לובלין" ורעיין ה"דף היומי"

מורה

הש"ס

שביבי א"ש

על ש"ע אר"ח וחור"מ

מאמר דרובי הגאון הגדול וכו' בעשרת ספרות
אברהם צבי שור שליט"א
בעתה"ת הספר מנחת אברהם, מלפנים אבד"ק
מאניסטרסק ומעת ראב"ד פתח ק ירושלים ת"ו

כהגאון שד החורב בעתה"ת שיהיה מנחת ש"י בחרב הגאון
מורה"ר משה חיים וצ"ל. בחרב הגאון איש אלוהים מרגלא ורמב"א
מורה"ר שמשון שפירא וצוק"ל אבד"ק מאניסטרסק. ולמעלה
בקודש כ"ה וזכות דוד אחר דוד גאון ומצוק"ל אבד"ק ו"ע.
נכד הגאון בעל תב"ש ונכד הגאון מ"ה ומנחם אהרן נכד הגאון
רבי ר' הגדול והגאון מורה"ר צבי מאניסטרסק וצוק"ל
וזכות יין עלינו ועכ"ל אמן.

חתן הרה"ח ח"י שנהל וצ"ל מספר עשר חתנים רבי נשיאה
האדמו"ר חק' צ"ע מורה"ר אברהם מספר עשר וצלהיה.

הוצא תחת מכש"ל חסידים לאור ע"י
חברת מחוייבי הדת
בעיה"ק ירושלים תשנ"א

בשנת ס' שביבי אש ב"ח זצ"ל
פניה"ק ירושלים תשנ"א

דפוס יארד-ישראלי ירושלים

פילוס שער הספר "שביבי אש"

בתו הצדקנית
מרת הינדא לאה,
אשת הרה"ח רבי
צבי יהודה לייב לאו
מנכבדי העיר לבוב
תלמיד חכם מופלג,
אמם של הגאון רבי
משה חיים לאו
מפיוטרקוב והגאון
רבי יוסף לאו
מקלומייא.

בתו הצדקנית
הסבתא מרת שרה
עטל אשת הרה"ח
רבי אריה בקנרוט
בן ר' אברומצ'ע
בקנרוט.

חתנו רבי עבי יהודה (הערש לייב) לאו ובתו מרת הינדא לאה, בתם מרת
מעטא ובעלה ברכיהו (ברונז) שנטל ונכדיהם שמואל ונוסיה לאו

רבי יוסף לאו רבה
של קלומייא

רבי משה חיים לאו מפיוטרקוב

אבא ואמא ז"ל

אבא זכרונו לברכה

ברגשות מעורבים מלאים חרדת קודש, מתחיל אני בכתיבת פרק זה והפרקים הבאים אחריו, בהם אני מגולל מעט על הכתב פרקים שונים ממסכת חייו של אבא ז"ל וזאת מזכרונותי מימי ילדותי מיום עומדי על דעתי ועד פטירתו של אבא.

אבא שכפי שנראה להלן פעל רבות ונדירות בחיי הפרט והכלל. לא הייתה דרכו בהתפארות עצמית ובלקיחת עטרות לעצמו, הוא סיפר על עצמו לפעמים כיוון שסבר שילדים צריכים לדעת מה פעל אביהם אך זאת כדי ללמוד דרך החיים ולא למען גאווה עצמית. מידי פעם שמענו בדרך אגב סיפורים שונים מפיו, אך רבות על ידי אחרים, והם הרבה יותר ממה שעלו כאן על הכתב כשחלקם הגדול מטעמים אישיים של הנוגעים בדבר לא הובאו ואולי אף חלק נשכחו. דברי חז"ל "תפארת בנים אבותם" (אבות פרק ו') היו נר לרגליו כל ימי חייו, משנת חייו הייתה שכשהאבות הינם עטרת לבנים, הרי זו ערובה להמשכיות שרשרת הדורות הצרופה, ודמותם מנתבת את דרכי הדורות שאחריהם. וכך המשיל אבא ז"ל את משלו ואמר: מעשה ביהודי שלרגל מסחרו יצא לסחור בארצות רחוקות, על מנת להגיע לאותם ארצות היה עליו לעבור הרבה יערות ומדברות שוממות, ללא כל נפש חיה. באחת מימי מסעותיו איבד לפתע את כיוון דרכו ולא ידע לאן יפנה. ומה עשה? הוציא מכיסו את מצפן הנוסעים שמטרתו להראות לאדם את רוחות השמים ואת כיוון הדרך אליו צריך הוא לפנות, וכך המשיך בדרכו. המשיך אבא וסיפר את נמשלו: גם האדם מרגע היוולדו יוצא לדרך ארוכה של שנים ארוכות בהם רבות הן השאלות והספקות. כל עוד הוריו עמו, יש לו למי לפנות. אך לאחר הסתלקותם מהעולם, פעמים רבות מאבד הוא את דרכו ותוהה בתוכו היאך יפתור את שאלותיו וספקותיו, מי יורנו היאך ילך והיאך ימלט מקשייו השונים. ואז

מה הוא עושה? נזכר בדמות הוריו שהם המצפן, כמאמר הכתוב: "אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי", כאדם העומד במדבר בין הרים גבוהים.

אל תקרי הרים, אלא הורים כפי שפרשו חז"ל, ובהביטו לאחור להוריו ולזקניו, הרי שמשוחזרים לו מאורעות שונים שהיו עימו, אז נזכר מה הייתה עצתם והנהגתם באותה שעה ומכוון את דרכו על פי הנהגתם, שיחם ודיבורם לרגעיו שלו וכך ממשיך הוא את דרכו בבטחה וללא חשש.

גם אבא ז"ל, היה מצפן ודרך חיים ליוצאי חלציו וממשיכי מסורת אבותיו. בהיותו יהודי שורשי, עץ השתול על פלגי אבותיו אשר לאורם הלך כל ימי חייו, מכח מעשיו הברוכים ופעולותיו, עמד בגאון ובהצלחה בכל קשיי החיים אשר היו מנת חלקו במשך שנות חייו. וכל זאת מתוך מסירות נפש ואמונה טהורה.

הפרקים הבאים מגוללים פרקים מובחרים ממסכת חייו שהם דרך חיים ומסילה לישרים והם המעט שעל קצה המזלג במיטב זכרונותיו והדברים כתובים.

שנות חייו בלבוב - למברג

כפי שכתבנו בתחילת ספרנו, נתייתם אבא מאביו הרה"ח ר' אריה, בהיותו כבן חמש כאשר עוד בהיותו בן ארבע עזב אביו את הבית. כמעט

אבא זכרוננו לברכה

לא היו לו זכרונות ילדות מאביו, ורק כבחלום זכר את דמותו וזאת בהיותו יושב על ברכיו והאבא צובט לו קלות על לחייו. עם פרוץ המלחמה בשנת תרע"ד עבר יחד עם אמו ואחיו לוינה. את הימים הראשונים ממש עשו אצל הגיסה- הדודה מרת גיטל טירקל ובעלה הדוד הרה"ח ר' שמואל טירקל כשמספר ימים לאחר מכן שכרו דירה וגרו בה. בשנת תרפ"ב 1922 חזרו לגליציה לעיר לבוב- למברג. בעיר הזאת החל אבא את פעולותיו העסקניות, בהם פעל נמרצות במישור המפלגתי של סניף פועלי אגודת ישראל בלבוב. במישור החינוכי בהיותו אחראי על החזקתו וביסוסו של בית ספר יסודי התורה, ובמישור העסקנות בהיותו אחראי על המחלקה היהודית בבית החולים המקומי הנוצרי, שם נלחם מלחמת חורמה בחירוף נפש וסיכון רב למען שמירת כבוד המת היהודי, וקיום מצוות מילה שנאסרה בשטח בית החולים.

יש לציין כי העיר לבוב הייתה המטרופולין של גליציה המזרחית. בעיר זו כיהנו בדורות קודמים כרבנים גדולי ישראל מפורסמים ובתוכם הגאונים: רבי יעקב אורנשטיין ובנו רבי צבי, רבי יוסף שאול נאטנזהן בעל ה"שואל ומשיב" וגיסו רבי מרדכי זאב אטינגא בעל "לבושי הים", רבי יצחק שמלקיש בעל ה"בית יצחק", רבי לייבלי ברוידא ועוד גאוני ומצוקי הארץ. בעיר זו היו מאות בתי כנסת ובתי מדרש שבהם היו גרים אדמורי"ם מפורסמים ובני קדושים. הייתה כאן פעילות ערה של מוסדות וארגונים יהודיים כ"מחזיקי הדת", "אגודת ישראל", "צעירי אגודת ישראל", "פועלי אגודת ישראל" ו"המזרחי". היו בלבוב מוסדות חנוך רבים, חיי מסחר שוקקים ואף בתי דפוס שהם היו בדרך כלל רק בערים בעלות מעמד. בכל הארגונים האלו פעלו בדרך כלל דמויות הוד בעלי שם ומעמד. גם הציונות החילונית תפסה לה כאן אחיזה ועשתה שמות בקרב כלל ישראל, דבר שהביא למלחמת חורמה נגדה ופעילות נגדית מקיפה בצורות שונות. תפיסת מקום "במזרח" העסקנות איפה, לא היה דבר של מה בכך בעיר זו ואם זכה אבינו לשרת את הצבור וליטול על עצמו כתר שם טוב, ראוי הדבר לציין והדגשה מיוחדת.

למען האמת, אבא ז"ל לא סיפר מעולם פרטים על הפעילויות הללו, רק אמר בכלליות שפעל בנידון הנ"ל, מה ששמענו היה מכתבי עיתונות שנכתבו על קהילת לבוב מפרי עטו של הסופר ר' זאב פישר שיין שהיה שנים רבות ידיד נפש של אבא ומסיבות שונות גבהו ההרים ביניהם ונפרדו

כתבה זו נכתבה בעיתון שערים י"ט אלול תשמ"א במלאות השבעה לפטירתו:

"זכרון להולכים - ר' אורי בקנרוט ז"ל"

ר' אורי בקנרוט ז"ל היה איש יקר נפש וגדול מעש בכל ענפי העסקנות הציבורית ובתוך היהדות החרדית האגודאית בעירנו לבוב, בעיר הגדולה והמרכזית בגליציה.

קשה מאד לכתוב על ידיד ורע, חבר נעורים וחבר תנועה ותיק מאז שהכרתי אותו, החל מפרחי אגודת ישראל ואח"כ בפועלי אגודת ישראל.

קצרה היריעה לספר על פעילויותיו במשך שנים רבות בשטחים שונים, בשטח החינוך, בשטח הארגון, בשטח עבודה סוציאלית ועוד.

ברצוני לציין כאן רק מקצת פרטים עיקריים על פעילותו תוך מסירות נפש ורצון עז בלי גבול למעול ולעשות למען הכלל והפרט.

ראשית כל ר' אורי ז"ל, היה חבר פעיל ועמד בראש סניף של פא"י בלבוב. בתור יו"ר הסניף שהיה גדול ורחב בכמות ובאיכות ומארגן להפליא, במאות החברים והפעילים בכל השטחים באגודות המקצועיות, אשר אליהן השתייכו כל עובדי הענף, ושחברי פא"י היו בהם רוב, כגון פועלי ופקידי תעשיות הפרוות, הפקידים והעובדים מהמסחר הסיטונאי במקצועות השונים, מענפי כלי בית וחזקית ועוד סקציות שחברי פא"י היו בהם רוב.

על יד הסניף הייתה קופת גמ"ח רצינית וקרן עזרה מיוחדת למובטלים ומחוסרי פרנסה. מלבד פעילויות סוציאליות שונות, חוגים שונים ללמודי יהדות, שעורי תנ"ך, פעילויות רוחניות, הרצאות מטובי הרבנים והמלומדים בשביל הצבור והנוער הדתי. אפילו חוג לשחמט גדול שהיה משתתף במשחקים קבוצתיים באלופות בעיר. כמו כן מקהלה ותזמורת לכלי מיתרים.

בכל הפעולות הללו היה ר' אורי ז"ל הכח הדוחף והמפעיל, היוזם המארגן והמקיים.

בעזרת החברים הפעילים כמובן והחתום מטה, שהיה מזכיר הסניף. הצטיין במיוחד בשטח פעולה למען ארץ ישראל, בקרן היישוב, בארגון קבוצת הכשרה עירונית וחקלאית בחווה ההכשרה בידלונה בואלה, על יד סטניסלאב.

דרכיהם. את מאמריו כתב בעיתון "שערים" שם מאריך הוא במאמריו על מספר מוסדות חרדיים שהיו בלבוב ומציין את פעילותו של אבא בחום רב. לאחר מכן הדפיס את מאמריו בספרו "בסוד ישרים ועדה" כאן כבר השתנו היחסים הידידותיים שביניהם, ולכן קצת שינה בנוסחו, אף שגם כאן מודגש יחסו החם. העתקנו את הדברים לפי הנוסח המקורי בעיתון "שערים".

על אף ניתוק היחסים שהיה בין אבא לר' זאב פישר שיין, יש לציין שעם פטירתו של ר' זאב, לא עצר אבא את כוחו מללכת ללוותו בדרכו האחרונה. הלכתי אני עם אבא ללוויה ולא אשכח את צערו הרב של אבא בפטירתו,

בהגישו שגורמים שונים שעינם הייתה צרה בידדותינו אכן הפרידו בינינו, אך היה הוא חבר בנשמה ומשם לא יכלו להפרידנו.

כדי לדעת מה היתה דמותו וחשיבותו של אבא באופן כללי בשנות מגוריו בלבוב, אביא תחילה את מאמרו המאלף של ידיד נפשו ואהוב ליבו של אבא הרה"ח ר' שמואל שמעלקא הורוביץ מלבוב-תל אביב, שפעל עם אבא רבות במסגרת סניף פא"י בלבוב ונפש האחת הייתה קשורה בנפש השנייה.

אבא בשנותיו האחרונות בעיירת קולמאר כנרפת

בשדה החינוך פעל ר' אורי ז"ל גדולות, בהשפעתו והשתדלותו קם והתפתח ביה"ס המרכזי לחינוך אגודאי "יסודי התורה" במקום מרכזי על יד בית הכנסת המפורסם "טורי זהב" בבית גדול ורחב מידות ומפואר למאות תלמידים, ר' אורי ז"ל עמד בראש ביה"ס בהצלחה יוצאת מן הכלל והיה למנהלו. ובאותה מידה עזר ופעל למען ביה"ס לבנות "בית יעקב".

בחברת אספקת אוכל כשר לחולים בבתי החולים העירוניים "הכלליים הגדולים", איפה שיהודים דתיים ואפילו לא דתיים לא היו יכולים לאכול, שוב ר' אורי ז"ל עמד בראש המפעל הזה, וארוחות כשרות הוגשו לחולים יום יום בשבתות ובמועדים. ולמרות שבתי החולים הללו היו רחוקים ממרכז העיר, המתנדבים היו מגיעים לשם בכל התנאים ובכל ימות השנה.

פרק מיוחד הייתה בעיית ניתוחי המתים בבתי החולים. גם כאשר לנפטרים היו בני משפחה בתוך העיר היה צורך בעמידה על המשמר בכדי שלא לנתחם. במיוחד, שהרבה חולים הגיעו מסביבות העיר וערי השדה, ועד שלבני המשפחה נודע על המקרים, הרופאים ותלמידי הרפואה היו מנצלים זאת ועשו בגופות כאוות נפשם. גם פה ר' אורי ז"ל פעל מטעם חברת "בני לוויה" שבראשה עמד העסקן האגודאי ר' משה הירשפרונג הי"ד, פעל ממש במסירות נפש והקרבה, כאחד שהכיר היטב את סידורי בית החולים, בקשרים הטובים שלו מבפנים, ידע בדיוק את מצב החולים והמקרים של הפטירה רח"ל ועל ידי כל מיני תחבולות ובמו ידיו היה מוציא ומעביר את הנפטרים מהמכון הפתולוגי. ולא פעם עמד בסכנות והתנגשות עם הרופאים והסטודנטים.

ר' אורי ז"ל נולד למשפחה מיוחסת וחסידית, סבו ר' אברהם בקנרוט ז"ל מחשובי וגדולי חסידי טשורטקוב, עתיר נכסים בעל מכרות נפט בדרוהוביץ-בורסלב. מעשי הצדקה והחסד שלו היו מפורסמים בגליציה והנכד הזה ירש ממנו וממשפחתו את כל התכונות הנעלות והמידות הטובות והמפוארות להתמסר לזולת.

המנוח ז"ל הצליח להימלט מגיא ההריגה הנאצית דרך רוסיה והגיע ארצה, כאן הקים את ביתו מחדש ונכנס במעגל היצירה היצרנית והחברתית. כדרכו וכמנהגו, כדאי לציין שמעטים מאד ידעו מי האיש ומה פעל בשביל החיים והמתים.

"יהי זכרו ברוך"

שמואל שמעלקא הורוביץ

ומכאן נעבור לקטעי סדרת מאמריו של הסופר זאב פישר שיין:

שערים, שבט תשי"ט

חברת תלמוד תורה בלבוב

ילדי העיר (לבוב) למדו בעיקר אצל מלמדי תינוקות בעיר בחדר. היו כאלו עשרות מפוזרים בעיר, עם מלמדים מפורסמים ומיוחסים לכל שכבה ושכבה לחוד, אולם תלמוד תורה מאחד גדול לבני עניים היה קיים מקדמא דנא ולא ידועה לי שנת היווסדו.

בין התעודות מצאתי רק:

בחדש סיוון תרס"ט נבחרו הגבאים: לנשיא: הרה"ג המפורסם ר' שמואל שמעלקא רוקח שליט"א. למשניים: הר"ר פרץ לויטשטיין, והר"ר שלמה אטינגא. למנהלים: הר"ר משה בלנקשטיין, וואלף קויפמן, אברם יודא אלטער, יוסף טויבע, משה פיפעס, פנחס קליגער, יהושע דארנצוויג, אליעזר גוטווירט, פינחס מענקעס, ובזמן האחרון: ר' יהושע העליר ור' אהרון ברינר.

תלמוד תורה זה ששותק בימי מלחמת העולם הראשונה, נתחדש לאחר המלחמה, לזמן ידוע ואח"כ צומצם לבני עניים ממש. הוקמו מוסדות חינוך חדשים מלבד החדרים בייחוד בית הספר החרדי "יסודי התורה" של אגודת ישראל ובית הספר הדתי העברי מת"ת (מציון תצא תורה) של המזרחי ועוד. בית הספר "יסודי התורה" התפתח כמקום חינוך חרדי נרחב ומפורסם בהנהלתו של ר' משה הירשפרונג ובהתמסרותו הגדולה של אורי הלר - בקנרוט, אשר הקריב ימים ושנים לפיתוחו של מוסד זה.

בית הספר "יסודי התורה"

בית הספר יסודי התורה הוקם בשנת תרפ"ז-תרפ"ח 1927-28 בהנהלתו של ר' אביש ראטה שלאחר כמה שנים עזב את לבוב ונסע לישראל ועל ידו קורטוריום מהאדונים: משה הירשפרונג, שלמה ציגלר, נחום פריין, משה ליפשיץ ואלטער ליפא.

הגברת מרים פרנקל, הנדיבה המפורסמת, נידבה בית שלם ברחוב סרבסקא ל"יסודי התורה" שהיה מאוכלס בדיירים והיה צורך לפצותם

ולהכשיר את הבית לצורך בית ספר. הדבר לא עלה בראשונה ביד הקורטורים ועברו שנתיים ובינתיים למדו הילדים בבתי כנסיות שונים דבר שהפריע להתפתחות בית הספר והגברת פרנקל דרשה בחזרה את הבית על ידי בית המשפט וזכתה בדין. לאחרונה מינתה את אורי בקנזוט שדחשה לו אישית אימון רב כ"קומסיאד" על גבי ה"קוריטורים" וויתרה על פסק הדין בבית המשפט וכן החזירה את נדבתה.

ואמנם, עלה בידו של אורי בקנרוט לפתח את המוסד, להוציא את הדיירים ולהכשיר את הבית בעזרתם של חברי הקורטורים שהתמסרו אח"כ לתפקידם ו"יסודי התורה" התפתח למוסד חינוכי מפואר בעיר ומאושר על ידי הממשלה, בתכנית לימודית מעובדת בשיטה חדשה. בכיתות המכניות למדו בו קרוב ל-500 ילד. בקנרוט עזב את הנהלת המוסד ב-1929⁽²³⁾ והקורטורים המשיך בפעילותו ונכנסו גם כוחות חדשים שהתמסרו למוסד, ביניהם ר' העניך אשכנזי. כמנהל חינוכי התמנה אחר כך הירש שמעון אוסטרזון וכן ועדה חינוכית מאחדת שהתמסרו לפעולה.

* * *

בין הדמויות הבולטות ביותר ביהדות החרדית של לבוב, בלטה דמות המיוחדת של העסקן האגודאי המופלא ר' משה הירשפרונג שהיה תלמיד חכם עצום, ירא שמים וחסיד מובהק לרבו רבי ישראל מטשורטקוב, מסור לזולת במשך עשרים וארבע שעות ביממה ועמד בראש כל ארגוני החסד ומוסדות הדת בלבוב. אחד התפקידים המיוחדים שעמד בראשם היה "חברת בני לוויה" אשר עליה הקדיש הסופר זאב פישר שיין מאמר ארוך ומפורט, וכן מזכיר אותו בהרחבה במאמרו על רבי משה הירשפרונג. אבא ז"ל היה הפעיל העיקרי ואיש המעש של חברה קדושה שבזכותה הובאו מתי ישראל לקבורה וילדים רבים נימולו ביום השמיני וכפי שנראה בכתבות, היו הדברים כרוכים במסירות נפש של ממש וסיכון אישי רב.

23. לדעתי יש טעות בשנה וצריך להיות תרצ"ח 1938 שכן אז בערך התחתן ועבר לעיר אחרת.

9780-678-25116

תוספת

RECEIVED

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

עתון "שערים" שבט תשי"ט

נביא כאן את שני המאמרים המשלימים זה את זה:

רבי משה הירשפרונג ז"ל (קטע מהמאמר)

גולת הכותרת של עבודתו הציבורית היתה בחברת "בני לוויה". מלבד היותו נשיא ה"חברא קדישא", יסד ועמד בראש חברת "בני לוויה" שמטרתה היתה לדאוג לתכריכים לכל בר מין ובמיוחד לעניים. בבתי החולים הגדולים והמפורסמים בלבוב שהיו כולם בידי לא יהודים, הובאו יהודים מכל חלקי גליציה. באין להם קרוב ומודע בעיר, טפלו בהם אחרי פטירתם חברת "בני לוויה" בראשותו של ר' משה הירשפרונג, עוזריו לקחו את הנפטרים בראשותם ועשו את המוטל עליהם.

בין חברת "בני לוויה" קרי הירשפרונג ובין החברה "נאשיעניא פאמאצו זדובסקיך כארעוו", מוסד לעזרת יהודים חולים שנמצאו בבתי חולים וקליניקות ממשלתיות אשר דאגה לאוכל כשר עבורם הייתה קימת קואופרציה מלאה. **בפעולה זו עבד במסירות נפש ממש אורי הלר - בקנרוט, החי איתנו בתל-אביב, ועוזרו ר' אליעזר טויב בנו של הרבי מסאסוב - פומורין האדמו"ר ר' שלום טויב.** חברה זו נוסדה על ידי הנדבנית והעסקנית הידועה גברת מרים פרנקל וד"ר פפוי. בין ראשי הוועד היה ר' משה הירשפרונג, יוסף זבנר, זעליג בראדאק הנדבן הידוע, היינריך לנדא ואורי הלר-בקנרוט.

עבודה זו של הירשפרונג ובמיוחד של אורי הלר - בקנרוט וההוצאה לפועל היה כרוך בסכנת נפשות ממש. כאמור היה בין החברות הנ"ל קואופרציה מלאה וכידוע נתחו את המתים בכל בתי החולים הממשלתיים. יהודים שלנו מסרו את נפשם ועשו הכל בכדי להוציא את המת לפני שהספיקו להודיע על מותו. כאשר הנהיגו את ה"גומרוס קלוזוס" בפולין נלחמו גם הסטודנטים היהודים להעמיד לרשות האוניברסיטה את חלקם הניתוחים. הירשפרונג בתבונתו ובקשריו האישיים עם גדולי הרפאים והפרופסורים, ובעיקר הלר - בקנרוט עם עוזריו, מסרו את נפשם על כך, ובמסירות נפש עשו את הבלתי אפשרי להוציא את המתים ולא לתת לנתחם נגד דיני ישראל.

* * *

**מקורם ופירושם
של שמותינו**

7890106

7000 - 2000

”שערים”
זי אלול
תשט”ז

[illegible]

במאמרו בשערים מיום כ"ט טבת תשי"ט, כותב פישר שיין באריכות ובפרוטרוט על פעולות החברה ומסירות נפשו של אבא ז"ל. מאמר מאלף ומרתק:

מפעל אספקת אוכל כשר לחולים יהודים

(פערדיין צו כשר בעשפייזונג יודישער קראנקען
אום אלגעמיינעם קראנקענהויזע אונד קליניק)

מטרת החברה: לדאוג למאות החולים היהודים שהיו תמיד בבתי החולים הלא יהודיים, שנהרו מאכילת נבילה וטריפה ולא טעמו כמובן ממאכלי מטבחי בית החולים. לאלה דאגה החברה הנ"ל. ונשאה בעול הגדול הזה- דאגת הזנה למאות חולים, גם לפי דיאטה ומצוות הרופאים, והיא הייתה אחד המוסדות החשובים ביותר בעיר לבלב.

לא ידוע לי בדיוק שנת היווסד המוסד, אולם מצאתי קול קורא לרבני גליציה וראשי הקהילות, קריאה לסידור מגבית מיוחדת "כמו בכל שנה ושנה, בימים הקדושים הבע"ל, בנדרי נדבה, בעת קריאת התורה ובערב יוה"כ, בעת עמידת הקערות". על הכרוז חתמו: אריה לייב ברודא-האבד"ק לבלב והגליל: משה באב"ד, חופ"ק הנ"ל והגליל: ד"ר מאיר מונק, נשיא: יעקב ב. וויינרעב, סוכן. בחודש אלול תרס"ז.

בעשרות השנים האחרונות, כפי שאני זוכר והכרתי את המוסד החשוב הזה, עמדו כמה עסקנים חשובים ב"קומיטע" מיוחד שבראשו עמד ד"ר פפוי, אישיות ידועה בלבוב, ואחריו עמד בראשו הנדבן והעסקן הידוע מר הינריך לנדוי. בהנהלת המוסד השתתפו: הגברת מרים פרענקעל, ר' משה הירשפרונג, יוסף עבנער, גברת גוטוירטה, הרב ציף-רב "בתוך העיר", הרב יחזקאל לוין - רב "הנאורים", ואורי בקנראט-הלר, שהיה העסקן העיקרי של המוסד ומנהלו והתמסר במסירות נפש ממש, יומם ולילה, לעבודה קדושה זו. בבתי החולים הלא יהודים בלבוב היו למעלה מחמש אלפים מיטות, שהיו תמיד מלאים ומהם היו היהודים ששכבו בבתי חולים אלו למעלה מעשרה אחוז. כולם היו מחוץ ללבוב, כי חולי העיר היהודים השתמשו תמיד בבית החולים היהודי ע"ש לאזארוס. חולים אלה, אשר באו כולם מערי השדה, רובם ככולם לא היו להם קרובים שיטפלו בהם, ועסקני המוסד הנ"ל טיפלו בהם טיפול משפחתי כמעט, מחוץ לאוכל שהוגש להם, ואפילו לאלה שלא נהרו במאכלי טריפה. תקציב המוסד

היה גדול מאד, ולא פעם באו במשברים, ונאלצו להפסיק את פעולתם לזמן מוגבל מחוסר תקציב. בשנים האחרונות עם המצוקה הגדולה שבאה על יהדות גליציה ובאין אפשרות יותר לאסוף בעיר ובעירות גליציה את הסכומים העצומים הנחוצים, הנהיגו מנהלי המוסד תקופות מסוימות לפעולתם, בחדשי החגים וכדומה, ולא הייתה אפשרות יותר לתת את השרות הזה משך כל ימות השנה.

אולם עסקני המוסד הזה, ובעיקר אורי באקנראט, לקחו עליהם את המשימה רבת האחריות ביחד עם עבודתם בבתי החולים הללו, הם עמדו על המשמר ובמסירות נפש ממש הוציאו כל בר מינן בכל מיני תחבולות, וע"י שוחד ששיחדו כמה מפקדי בתי החולים, כדי לא למסור את המתים היהודים ח"ו למחלקת האנטומיה לשם ניתוחי מתים. בעניין הזה הייתה להם מלחמה קשה גם עם הסטודנטים היהודים שלמדו רפואה באוניברסיטה בלבוב, והפולנים דרשו מהם בתוקף למסור להם כל המתים היהודים מבתי החולים. מועדון הסטודנטים "אמונה" עמד במלחמה עזה עם עסקני החברה הזו, וסחרו חברה בלשית מיוחדת, שבלשו אחרי באקנראט וחבר עוזריו שלא לתת להם להוציא כל נפטר מבתי החולים. עבודה זו הייתה קשורה בסכנת נפשות ממש. ספורים נפלאים וקוריאוזים מעניינים היו מספרים בעיר על עבודה זו שנעשתה במסירות נפש ממש, בשתי בתי החולים הממשלתיים בעיר, ברחוב ליצ'אקובסקי ובקולפארקוב. בשנים האחרונות דרשה עבודה זו המון מתנדבות אשר טפלו באהבה ובמסירות בחולים אלו. בשנת 1923 הכניסו לתוך המעגל הזה גם את החברות של "בנות המזרח", ארגון הנשים הדתי היחידי שהיה קיים אז בעיר, בראשיהם של החברות רויזה לאנדא מורגנשטרן, הדסה איבשיץ הורוביץ ועוד. משמרות, משמרות של 20 בחורות הופיעו כל יום לעבודה זו, מחוץ למתנדבות יחידות שפעלו כל הזמן בשטח זה.

בשני בתי החולים קוימו מטבחים כשרים מיוחדים שעמדו לרשותם וכן בית כנסת בכל מקום, והחברה הנ"ל דאגה לבעלי תפילה, בעל קורא וכו'. פעולה מיוחדת במחתרת ובהסתר גמור נעשתה בקשר לילדות בבתי החולים. ברית מילה היה אסור בהחלט לסדר בבתי חולים אלו, ובימים ההם לא נתנו לילודת לצאת מבתי החולים לפני 14 יום. וכך נפל בגורלו של אורי באקנראט להיות מאות פעמים "סנדק", היות והוא היה היוצא והנכנס כל יום בבית החולים בכל המחלקות, ובתוקף תפקידו שהתמסר

ביקורי רופאים, לינות לילה אצל חולים שהיו זקוקים לכך, אחיות וכד' דוגמת "לינת צדק" בימינו אלה.

כל הפעולות הללו נעשו בשותפות עם ה"ח"ק בני לוויה", אשר בראשה עמד העסקן החשוב ר' משה הירשפרונג, וכבר הירחבנו על המוסד הזה את הדיבור במאמר מיוחד על ר' משה הירשפרונג ז"ל. מוסד זה היה קשור בכל פעולותיו עם החברה הנ"ל, בכל מיני תחבולותיו להעברת מתים מבתי חולים ולעשות להם את הכבוד האחרון. הם הספיקו עוד להתקשר עם משפחות הנפטרים, או הספיקו להעמיד לרשות מנהל המוסד הנ"ל, אורי באקנראט, שמות של אנשים דומים לשמות הנפטר, שהופיע כקדוב, ובצורה כזאת לקבל את השחרור מבתי החולים ולא להביא את הנפטר לניתוחי מתים.

לא פעם פרצו סקאנדאלים בין החברות הללו לבין ארגוני הסטודנטים היהודים "אמונה", והיה צורך בהתערבות המשטרה ובאינטרנציות נגדיות מצד העסקנים החרדים בעיר. לפעמים הגיעו הדברים לידי חילול השם, בריב בין יהודים ליהודים.

אחרי שאורי בקנרוט עזב את עסקנותו זו ועבר לגור בעיר אחרת, טיפל בעניינים אלה אליעזר טויב, בנו של הרב מפומורי, שעבד עבודה זו כבר כפקיד קבוע במוסד הנ"ל, ואיתו עוד כמה עובדים, שאת שמותיהם אינני זוכר.

כך מסרו נפשם אחינו בני ישראל על דיני ומנהגי ישראל, וכך הייתה מסירותם לזולת באהבת ישראל אמיתית. מוסדות אלו נחרבו כמובן יחד עם החורבן הגדול, של יהדות לבוב המעטירה.

איש החסד

אבא ז"ל זכה לעלות לארץ ישראל מיד בתחילת פרוץ מלחמת העולם השנייה, בחודש שבט או אדר ת"ש מגליציה דרך בוקרשט, שם שהה בבית דודתו הרבנית הצדקנית מרת מרים ייטא אחות אביו ואשת הגאון רבי חיים רבינוביץ, רבה של קהילת החרדים בבוקרשט. ביתה של הדודה היה בית מחסה לאלפי פליטים שברחו מאימת המלחמה מגבולות

המסדרה:
מבטת זכרון לקהילת לבוב
(מאת פו)

בתי כנסיות בלבוב

זאב משר שין

המסדרה:
מבטת זכרון לקהילת לבוב
(מאת פו)

המסדרה:
מבטת זכרון לקהילת לבוב
(מאת פו)

המסדרה:
מבטת זכרון לקהילת לבוב
(מאת פו)

"שערים" כ"ט טבת תש"ט

לו שנים רבות יום ולי, כמובן שלא על מנת לקבל פרס, עשה ביחד עם אחד המוהלים עבודה זו בהסתדר ממש.

אח"כ נתפרדה החבילה, בגלל סכסוכים קטנוניים, כרגיל בכל מוסד של מתנדבים, סכסוכי כיבודים וכו', ונוסד מוסד שני בשם "רפואה", שמטרתו היה: לעזור לחולים עניים בבתיים פרטיים, באספקה רפואית,

פולין, שם אכלו, שתו וחיו את חייהם. הדבר היה לסכנת נפשות של ממש, שכן נאסר באיסור חמור על ידי הממשלה לתת מחסה לפליטים, בטענה שהם מרגלים, וכל הנתפס נגזר עליו עונש מוות. גם הרב והרבנית הוזהרו פעמים רבות על ידי המשטרה המקומית, אך אלו לא שמו ליבם אל הדברים. אבא בעזרת הרבנית יצא משם לארץ ישראל, כשגם הרב והרבנית עלו משם בעקבותיו. אבא הגיע לגור בתל אביב.

אבא הגיע לארץ בעירום ובחוסר כל, ופנה לבית דודו הגאון, אחי אמו רבי אברהם צבי שור בירושלים, לשם בא אחר כך לבקר פעמים רבות, אך את מגוריו קבע בתל אביב, שם התפרנס בשנותיו הראשונות מעבודות מזדמנות בהם הרוויח לחמו בכבוד, ולאחר מכן פתח קונדיטוריה ברחוב לילנבלום שם גם הייתה דירת מגוריו בתל אביב. כך, כשהיו בידו מעות יכול היה לתמוך באלו שנזקקו לעזרתו. אבא היה עמוד התווך לרבים מבני המשפחה, לידידיו ומוקיריו. אין כאן המקום והרשות לפרט בפרוטרוט

ABRAHAM SCHORR Author of Minhag Abraham, Shema-Sam etc. HEAD AND PRESIDENT of the ASHKENAZI JEWISH COMMUNITY in JERUSALEM and Chief Rabbi of the Orthodox Jewry in Palestine, JERUSALEM.	אברהם צבי שור מנהיגים ספרד-אשכנזים, שכי"א וכו' אב"ד ונשיא לעדת האשכנזים בקהילת ירושלים ורב ראשי ליהדות התורה בארץ ישראל
תלפון 730 TEL. 730	
בית, יום, ג' לחודש שנה ה'תש"ב 2.4.46	
רבות יקרי אבא, רבותי רחמי, יר וקח לבינו ז' חופה.	
בוקר ארבעה כי ז' והי' שכן אלוהי עמנו קולט רגע זה, לקבל אור רחמים בן עמנו יר ברחמי עמנו (בצל) יקח רגע זה עמנו רחמינו (ביוחסין) בראש ואלוהי יר רחמי עמנו רחמינו (בצל) יקח רגע זה עמנו רחמינו (ביוחסין) בראש ואלוהי יר רחמי עמנו רחמינו (בצל) יקח רגע זה עמנו רחמינו (ביוחסין) בראש	

מכתב המלצה לאבא מיד עם הגיעו לארץ מדודו רבי אברהם צבי שור אב"ד בירושלים

מה פעל ועשה, שכן השמות חסויים הם, אך באופן כללי יש לציין כי לרבים עזר להשיג דירות מגורים, אם בעזרה כספית ואם בעזרה בחיפוש אחר דירות. ויותר מכך, היו מספר משפחות קרובים שבהגיעם לארץ, התאכסנו בימים הראשונים בביתו יחד עם ילדיהם. כמו כן עזר לרבים למצוא מקומות עבודה, וחלק אף התפרנסו ממפעל הקונדיטוריה שלו. היו צעירים מבני המשפחה ששילם להם את הוצאות לימודיהם. אבא גם החזיק קשר משפחתי הדוק וחס עם כל בני המשפחה והיה לכתובת מרכזית עבורם. בפעולותיו הרבות רכש אבא ידידים ומכרים רבים ושמו הטוב הלך לפניו כאיש ופועל חסד.

לא אשכח את התרגשותו של אבא בליל חתונתי, כשלקראת סיום החתונה הופיע לפתע ש"ב, הרה"ח אברהם יוסף (מוני) שפירא, שהגיע ישירות משדה התעופה בלוד בחזרתו מלונדון. אבא ידע שש"ב הנ"ל נסע למספר ימים ללונדון, התפלא על חזרתו, אך גם ר' אברהם יוסף לא הסתיר את התרגשותו ואמר לאבא: אורי, יודע אני את מעשיך הרבים למען המשפחה כשאתה היית הכתובת לכולם. הרגשתי שבעת השיאך את בך הראשון, צריך להכיר לך טובה ובאתי להשתתף בשמחתך, מחר בבוקר אני חוזר. ואכן חזר למחרת ללונדון.

בארץ ישראל הפסיק אבא את פעולותיו הציבוריות בתנועת פא"י אך נשאר חבר בה כל ימיו ועקב קשריו האישיים עם מנהיגי פא"י רבי בנימין מינץ, הרב קלמן כהנא, רבי יעקב כץ ועוד, פעל דרכם באופן אישי לאנשים שונים.

הסבתא רזא דינא, אמא, הסבא אברהם, רגינה ובעלה יוסף יוסף ליבר הדוד יוסף ליבר

תשמ"ה, יצחק (איזי) שהיה עוסק בענייני אומנות וציירות. יעקב היה חזן ושוחט. שני אחים אלו נספו בשואה. אחיותיה רבקה (רגינה), אשת יוסף ליבר, וטובה (טוני) אשת חיים (היינס) לוישטער. חלק משנות ילדותה גדלה בעיר קולמאר שבמחוז אלזעס שבצרפת וחלק בגרמניה שם חוותה על בשרה את רדיפת היהודים על ידי הנאצים והשפלתם הנוראה, סילוקם מבית הספר ובזיזת

האח יעקב שיינברג, מימין טוני, משמאל אמא

האח יצחק איזי שיינברג

האח נפתלי ורעיתו הילדה, האחיות רגינה ובעלה יוסף ליבר עם ילדיהם בצרפת

אמא עליה השלום

ביום ב' דראש חודש תמוז שנת תש"י בערב שבת קודש, בא אבא בברית נישואיו עם אמנו היקרה מרת רחל ע"ה, בתו הצעירה של הסבא הרה"ח רבי אברהם אביש הכהן שיינברג ומרת רזא דינה בת רבי מרדכי קאהן. החתונה נערכה באולמי בית הכנסת הגדול ברחוב אלנבי בתל אביב. החופה נערכה ביום שישי אחה"צ והסעודה בליל שבת בחוג המשפחה הקרובה. אמא הייתה ילידת גרמניה מהעיר פרנקפורט דמיין, היא הייתה הצעירה בין אחיה. אחיה היו נפתלי צבי נפטר בחוה"מ פסח י"ח ניסן

בית

אורי הלר בקורות ורחל שנובר

סחברים בית לחיים את

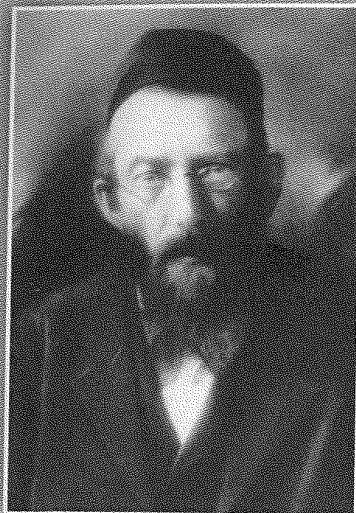
Mischpachak N. Schoenberg

עלי לחורב בשנת פ' שנה בשנה 9 בבקר בכחצונסת של דודס חתני ר' חיים וביעביץ שלישי בתל אביב, רחוב שב"י 12.

לחשנותי בשכט כלולתם שתתקיים אה"ש בשטחם בין ששי בדריח תמוז חש"י (16 יוני 1950) בשעה 2 אחריצ באולם בית הכנסת הגדול בתל אביב, רחוב אלנבי.

חשון לפריס: הלר - שנובר, תל אביב, רחוב לייבנס 96

החזמנה לחתונה

הסבא רבי חיים הכהן שיינברג

בפתח הבית בקולמאר נראים סבא וסבתא אמא והילדה (אשת נפתלי) האה יעקב והכת דודה פני ייגר

הסבתא יהודית מרים שיינברג. מימין בתה טוני (ארליך) משמאל בתה רבקה (הורוביץ)

תמונות מהחופה של אבא

כתובת הכתובה. עומד הרה"ח קלמן שאול וילנר, הרב יצחק ליברווז, רבי חיים רבינוביץ מבוקרסט, רבי ראובן מרגליות

מימין לשמאל: רבי יעקב טפר דבה של כפר שלם, הסופר הרב אלטר מאיר, הרה"ק רבי שלמה מטשורטקוב, אבא, רבי חיים רבינוביץ מבוקרסט, רבי דוד זיידמן, המשורר מרדכי גרטרדיד

בהליכה לחופה. מימין הדוד אריה לייב ארליך, משמאל אחיו מויע

רכושם. אביה הסבא ר' אברהם אביש הכהן שיינברג נולד בגורליץ שבגליציה לאביו הרה"ח ר' חיים הכהן שיינברג שהיה מחסידי צדיקי רימינוב, ולאמו מרת מרים יהודית לבית וורנר הוא היה הבכור שבילדים⁽²³⁾, ובהיותו בן שלש עבר אביו לפרנקפורט לצורך פרנסתו. שם גדל הסבא ונתחנך בדרך יהדות אשכנז. הוא היה ידוע כיהודי ירא שמים מרבים. לצורך פרנסתו ניהל חנות והעידו עליו שנשא ונתן באמונה ומתוך יושר רב. הסבא סבל מרדיפות הנאצים ובאחד הימים הוצא מביתו יחד עם יהודים נוספים בעיר והם נגררו ברחובות והושפלו. לאחר מכן קיבל התקף לב ובז' מנחם אב תרצ"ז

23. בניו ובנותיו הנוספים, בנם יעקב שיינברג וזוגתו סופי שהיתה אחות הסבתא רזא דינה בתם רנה ואהרן שטארק, בנם מרדכי ומלי (לבית שפילמן) בתם כלומא ואריה לייב ארליך, בתם רבקה וחיים הלוי הורוביץ, בתם טוני (טויבא) ומאיר ארליך.

אמא זכתה להיות אשת חיל עטרת בעלה, סמל לעדינות ולצניעות, אשה העושה במסירות רצון בעלה.

לסמל הייתה מסירותה הרבה בטיפול באמה - הסבתא ובעיקר בשנה האחרונה, עת הייתה הסבתא חולה סיעודית מוחלטת.

אמא ע"ה עלתה לארץ ישראל מקולמאר שבצרפת בשנת תש"ה-תש"ו 1945-6 עם הגיעה כפליטת מלחמה היועברה על ידי הסוכנות היהודית לעתלית שם היו מעבדות ובהם גרה בתנאים הקשים והצפופים שהיו במקום זה. תמיד תיארה את הלילות הנוראים בהם נשמעו ונראו בין הצריפים תנים שיללו בקולות כבי ומעליהם עטלפים רבים שחגו בשמים ונכנסו לתוך הצריפים ונתפסו בשערות הבנות הישנות. הדבר

[illegible]

תעודת העליה לארץ של הסבתא רוא דינה שיינברג וחידושי אשרת העליה

השיב את נשמתו לברואו ומקום מנוחתו בקולמאר שבצרפת. הסבתא מרת רוזא דינה נולדה בעיר קובנא, עיר מלאה חכמים וסופרים דבר שהשפיע רבות על אישיותה והייתה אשה יודעת ספר ובפרט כל סיפורי התורה והמדרשים. היא הייתה קרובת משפחה לגאון ר' יצחק אלחנן מקובנא, רב העיר, הקפידה על קלה כבחמורה ועל מנהגי בית אביה ובעלה. בשנת תשט"ו בחודש תמוז-אב עלתה לארץ מצרפת ואז גרה בביתנו עד ליום פטירתה י"ז אייר תשכ"ג ליל שבת קודש לאחר חצות כשכמה שעות קודם לכן בעת שאבא עשה קידוש, בקשה בשכבה בחדרה שהיה סמוך לפינת האוכל שם נערכה סעודת השבת, לומר בקול רם את הקידוש כדי שתוכל לשמוע ולענות אמן. מנוחתה כבוד בקרית שאול בתל אביב.

בקולמאר. למעלה במרפסת הסבתא, למטה
הדודה מעלי שיינברג ובנותיה מימין ולמה
ופני י"גר, מאחור האח יעקב ומשמאל אמה
ואחיותיה רגינה וטוני

מצבת
בקרית
בת

הסבא ר' אברהם שיינברג עם כלתו הילדה אשה בנו נפתלי

הנאהבים והנעימים. אבא ואמא זכרונם לברכה כליל חתונת בנם אריה

רגינה ואחיותיה הקטנות,
מימין טוני ומשמאל אמא

אמא במחנה נופש עם אחיותיה רגינה וטוני

היה נורא ואיום וזעקות הפחד והכאב של הבנות בעת הפרדת העטלפים משערותיהן של הבנות היו נוראיות. למחיתה עסקה כאחות המטפלת בילדים והתמסרה לעבודתה בכל לבה וכשיפרה תמיד על עבודה זו עשתה זאת בגעגועים ואהבה לדבר. בשנת תש"ז נתקבלה לעבודה כעובדת בבית החרושת של אבא ומסירותה לעבודה ומידותיה האציליות והעדינות הרשימו את כל עובדי המקום. כך עלתה ההצעה לשוך אותה עם אבא. יש לציין שעקב היותו של אבא אלמן מזיווג ראשון לפני המלחמה, לא היה מוכן אבא בשום אופן להתחתן שוב ועל אף כל ההצעות שהביאו לפניו עמד בסרובו. בהגיע אמא לבית החרושת, פנתה אליו לאחר תקופה דודתו הרבנית אשת דודו רבי חיים רבינוביץ והטילה עליו את כל כובד

מדינת ישראל - משרד ההגנה

004041

העמדה: תעודת נשואין

1-277-1

השמה	הבעל	פרטים אישיים
שם המשפחה	הנרי בקוויט	הזוג
השפות הנדושות	אורי	השפות הנדושות
הערה (הנחיה)	יחיד	הערה (הנחיה)
תאריך הלידה	16.4.1906	תאריך הלידה
מסלה חיר העבודה	1000	מסלה חיר העבודה
מקום המגורים לפני הנשואין	גא-אריה	מקום המגורים לפני הנשואין
פני הוות	711468	פני הוות
ההורים	אריה	ההורים
שם המשפחה והשמות המדויקים של האב	שרה עט	שם המשפחה והשמות המדויקים של האב
שם המשפחה והשמות המדויקים של האם	אריה	שם המשפחה והשמות המדויקים של האם
מקום מגוריו של האב	אריה	מקום מגוריו של האב
מקום מגוריה של האם	אריה	מקום מגוריה של האם
מסלה זיו של האב		מסלה זיו של האב
מסלה זיו של האם		מסלה זיו של האם
העדים	ד"ר	העדים
שם המשפחה והשמות המדויקים	ד"ר	שם המשפחה והשמות המדויקים
מסלה זיו		מסלה זיו

הריני מאשר בזה כי הנשואין של חתן הנדל נקראו ב-12-אריה-12

אריה יחיד אריה

(-) חתמת חיר הכתובה

אריה יחיד אריה

16.6.1950

אריה יחיד אריה

(מקום חתמת)

הריני מאשר בזה שהתעודה נעלה היא תעודה נעלה מהתעודה המקדמת.

אריה יחיד אריה

23.9.50

אריה יחיד אריה

תעודת הנישואין (שנת הלידה של אבא אינו מדוייק, נולד ב-1910)

[illegible]

שער הכתובה. העדים: הרב יצחק ליברון ורבי ראובן מרגליות

ובפרט שחודש לאחר מכן נפטרה בתה-אחותינו מרת אטל. מסירותה הרבה לאבא במשך כל שנות חייה, הביאה לגעגועים ושברון לב, על אף מאמציה העילאיים להתחזק למען ילדיה.

מעבת קבורת הסבא רבי אברהם הכהן שיינברג בקולמאר. את תוספת השורות כלשון חקודש הוריתי לחוסיף כעת ביקורי במקום, בראותי כי שמו נכתב בלטינית בלבד, דבר שזעזעני עמוקות.

בירושלים מיהרנו לקחת מונית כדי להספיק להגיע מתוך תקווה שנפגוש את אמא בחיים. בדרך דווחנו כי אמא הובאה לבית החולים בלינסון. נסענו מיד לשם בנסיעה שערכה כשעתיים וחצי עקב הגשמים העזים והגענו לבית החולים בשעה חמש לפנות בוקר, כחמש דקות קודם עלות נשמתה הטהורה השמימה. לצערנו, לא זכינו לראותה קודם לפטירתה וגדול היה כאבנו וצערנו על כך.

אמא נפטרה ב"ד שבט תשמ"ה ומקום מנוחתה כבוד בחלקה המשפחתית בנחלת יצחק תל אביב - גבעתיים.

היה זה יום י"ג שבט. עוד בשעות הבוקר עמלה רבות בסידור הבית ואף תלתה את וילונות הסלון הכבדים בכוחות עצמה. בשמחה ובטוב לבב מיהרה לקנות פירות יבשים לכבוד ט"ו בשבט כשקרוב לחצות הליל עוד דברנו עימה בטלפון ובפיה הבקשה לבוא ביום האילן ולטעום ממטעמי פירותיה. גם חברתה- שכנה שהתגוררה בסמוך, ישבה עימה עד שעת חצות. הכל התנהל כרגיל על מי מנוחות, מי האמין שכעבור שעותיים בערך, בסביבות שתיים וחצי בלילה, יצלצל הטלפון בביתי ובבית אחי אברהם וקולו של אחינו מרדכי יודיענו כי אמא חשה ברע, מצבה קריטי ומזה שעה וחצי עמלים להחיותה באמבולנס העומד מתחת לבית. גשם שוטף ירד על הארץ, היה זה שבר ענן כבד, אבי ואני שגרנו

ליד ההגה הדוד מאיר ארליך ורעייתו טוני אחות הסבא, ביניהם הסבא ומשמאלו פני ייגר, מימין האח מרדכי (מקס) שיינברג, רעייתו מאלי ובתם זלמה

משקלה כדי שישכים להתחתן עם אמא תוך שהיא משבחת בפניו את מעלותיה לפי ראות עיניה. בפני הפצרותיה לא יכול היה אבא לעמוד ובבית הרב והרבנית נסגר השידוך למזל טוב.

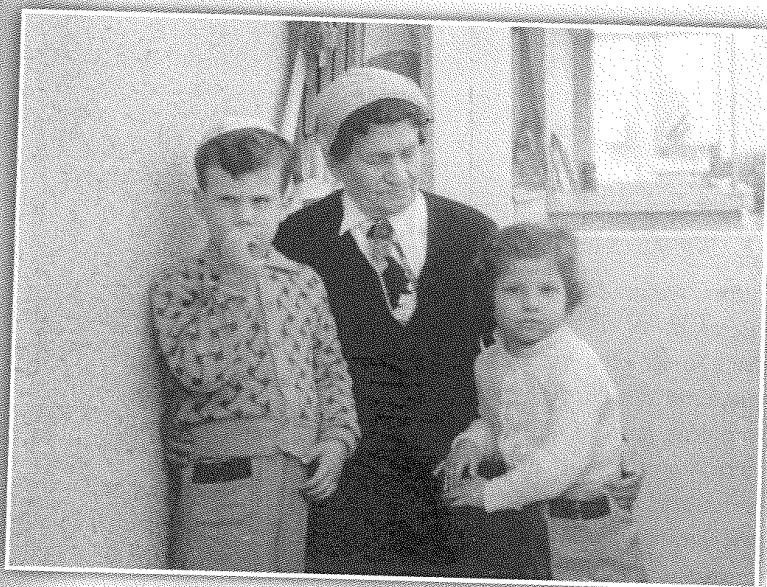
בזכות מסירותה של אמא היה הבית יכול לתפקד כבית של חסד ופעמים אף למעלה מכוחותיה. כאן מצאו את מקומם באכילה ובלילה דמויות שונות של יהודים בודדים ושוברי לב. לכאן הגיעו קרובי משפחה, אנשי חוץ לארץ שבאו לבקר למספר שבועות בארץ. מידי שבתות וחגים הוזמנו אורחים לסעודות ובתוכם גם חסידים ואנשי מעשה שבאו מבני ברק לתל אביב כדי להסתופף בצל הרבי מטשורטקוב, בתוכם גם החסיד המופלג והמפואר ר' ישראל רפפורט. במיוחד יזכרו לילות הסדר של חג הפסח בהם התארחו אורחים רבים, דמויות שונות מכל גווני הקשת.

עם פטירתו של אבא ביום ה' אלול תשמ"א, השתדלה אמא בכל כוחותיה להחזיק את עצמה ולתפקד כלפי חוץ כמימים ימימה, אך לא קשה היה להבחין כי את אבלה נוצרת היא בליבה ופטירתו השפיעה עליה קשות. לבה שהיה חולני מזה שנים רבות, לא יכול היה לעמוד בצער זה

אסי כבת שנתיים

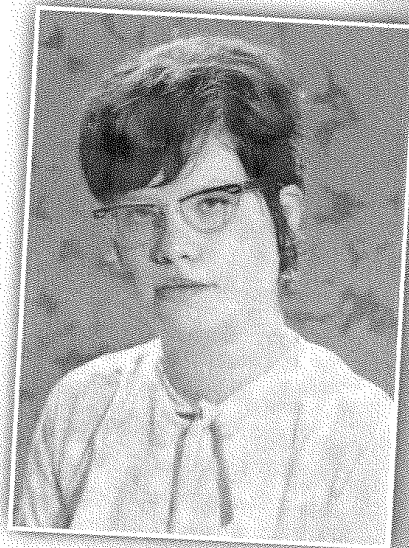
מיוחדת הייתה אהבתו של אבא אליה. היא הייתה בראש כל דאגותיו ופעם התבטא ואמר כי הוא אינו יכול בלעדיו וכשילך לעולמו ייקח אותה עמו. ואכן חודש לאחר פטירתו של אבא, יום לאחר השלושים והקמת המצבה, בהייתה בביתו של אחי ר' מרדכי נ"י, חשה לפתע ברע ונלקחה בדחיפות לבית החולים שם טופלה קצרות כשלפתע אמרה לי בדאגה: "אריה, מי ידאג לאמא?". תוך כדי דבור נשמט ראשה על ידי ואני הנחתיה על המטה ומיהרתי לקרוא לרופא שעל אף שהגיע מיד לחדרה היה זה מאוחר מידי...

הסבתא רוזא דינא שיינברג עם אסי ואריה במרפסת ביתם ברחוב שדרות רוטשילד בתל-אביב

אחותנו מרת אטל ע"ה

ביום ה' אדר תשי"ב, נולדה אחותנו מרת אטל (אטי) ע"ה, השנייה בילדי הבית. עוד מקטנותה נכרו בה תכונותיה המיוחדות שהיו מלאות אצילות וטוב לבב. לדאבון לבנו נולדה אטי עם מום קשה בלבה. עם מום זה אשר עורקי הלב שבהם עוברים מערכות הדם התחלפו לא ניתן היה לחיות על פי דרך הטבע. אך במקרה זה נוצר חור בדופן הלב המחבר את העורקים, והדם היוצא מהלב לגוף התערבב עם הדם החוזר חזרה אל הלב וכך הגיע חמצן אל גופה. נס רפואי זה איפשר לה את שלושים שנות חייה. כוחות רבים השקיעו ההורים באטי כדי שתוכל לתפקד כאחד האדם למרות הקושי במוגבלויותיה הפיזיים והחולשה הרבה שהייתה לה עקב כך. ואכן, עלה הדבר בידם והיא חיה את חייה כמעט כחיי של אדם בריא והצליחה הן בלימודיה בבית הספר והן בקשריה החברתיים כאשר חברותיה תמיד באו לבקרה והיא גם כן הלכה לבקרן. היא תפקדה באופן שוטף בכל ענייני הבית כבשולים ונקיון וכמו כן השתתפה בכל הפעילויות והשמחות המשפחתיות, שם הייתה דמות מרכזית ואהובה על כל רואיה וכך גם בחיי הבית.

אטי ע"ה

בפטירתה נוסף שבר על שברנו כשרק חודש לפניכן נלקח מאיתנו אבא. יש לציין שאמא נשאה בגבורה רבה גם מכה זו. יום פטירתה

היה ביום שני ז' תשרי תשמ"ב בשעה חמש ושלושים אחר הצהריים בשעת בין השמשות. עפ"י פסק הלכה של הגאון הגדול רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א, אב"ד זכרון מאיר בני ברק, הוחלט לקבוע את יום זכרונה לח' תשרי. הלווייתה נערכה למחרת יום שלישי ח' תשרי כשרבים באים מתוך שברון לב ללוותה. היא הובאה למנוחות בנחלת יצחק על יד קברו של אבינו ז"ל.

"הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו".
הי זכרה ברוך.

The document is a form titled "המודיע" (The Informant) in large bold letters. It contains several sections with handwritten text and a large empty box for a photograph. The text includes names, dates, and addresses. At the bottom, there is a section titled "אשל בקנינות" (Ashel Bekenut) with a date "22.10.2000" and a signature.

מודעת האבל על פטירתה של אטי ע"ה

בית של חסד

זכינו אנו הבנים יחד עם אחותנו המנוחה מרת אטל ע"ה שנפטרה בדמי ימיה, לראות אצל הורינו מעשי חסד של ממש, על אף התקופות הקשות שעברו ההורים ובפרט בשטח הבריאות והפרנסה, לא מנעו עצמם ממצות הכנסת אורחים. לא רק קרובי משפחה היו מבני הבית, אלא אף יהודים יקרים ומופלאים שעלו ארצה ועזבו ארצות מולדתם וכל רכושם ובאו להשתקע כאן בארץ על אף קשיי הקליטה השונים. כל אלו היו מבאי ביתנו ואבא היה להם כתובת לפתרון בעיותיהם ומצוקותיהם והבית היה להם לאכסניה מלאה. קשה כאן להזכיר את כל הדמויות הללו, אך ישנם אחדים אשר היו דמויות מיוחדות במינם ונחרטו במוחי ומהם אזכיר כאן.

רבי יצחק שפירא, רבה של גאלץ, היה תלמיד חכם מופלג וגדול בתורה שעיקר מומחיותו היה בענייני אורח חיים והלכות גיטין וקידושין. (הו"ל קונטרס השמות לגיטין וכתובות) בעירו ברומניה היה מחשובי הרבנים ומכובד גם על ידי ראשי השלטון ובשנות השישים קיבל היתר עליה לארץ ישראל ועלה יחד עם אשתו הרבנית ושתי בנותיו הבוגרות. כל מאווי חייו היה לקבל משרת רבנות בארץ באיזה עיר או מושבה, שם יוכל ללמד תורה ומוסר ולהתפרנס בכבוד. קשה כקריעת ים סוף היה הדבר. רב יהודי רומני מבוגר שאינו שולט דיו בשפה העברית, טיפוס מהדור הישן, מה לרבנותו ולרבנות הארצי-ישראלית?! אך הוא לא נח ולא שקט ולא הניח לאבא כשחודשים רבים היה בא ושב לביתנו ופעמים רבות נשאר ללון אצלנו. אבא בסבלנות רבה כבדו ביותר, הפעיל את כל קשריו וכוחותיו להשיג לו רבנות ואכן מאמציו נשאו פרי, הרב שפירא